כְּדְנַיֵּיד נַכְתְּמָא אַפּוּמֵיהּ דְּחַצְבָא – כפי השיעור שזז המכסה על פני הכד. דהיינו, אם כאשר מניחים כד מכוסה על פני חומת הבית, נד הכיסוי מחמת המכות של כותשי השומשומין, אזי מוטל עליהם להרחיק ממקום זה.

הגמרא מביאה מעשה נוסף בענין 'גירי דידיה': דְּבֵי [–בני ביתו של] בַּר מָרְיוֹן בְּרֵיהּ דְּרָבִין שהיו עוסקים במלאכת ניפוץ הפשתן והכשרתו לטויה, כִּי הֲוָה נָפְצִי כִּיתָּנָא – כאשר היו מנערים את הפשתן כדי להפריד ממנו את הפסולת, הֲוָה אָזְלָא רַקְתָּא וּמַזְקָא אִינְשֵׁי – היתה הנערת עפה ברוח ונכנסת בעיני האנשים ומזיקתם. אָתוּ – באו אותם אנשים לְקַמֵּיהּ דְּרָבִינָא לתובעם לדין. אָמַר לְהוּ רבינא, אין אתם יכולים לטעון עליהם מאומה, דִּכְּי אַמְרִינָן מוֹדֶה רַבִּי יוֹסֵי בְּגֵירֵי דִּילֵיהּ – שאף שאומרים אנו שמחייב רבי יוסי את המזיק להרחיק כאשר ההיזק דומה לזריקת חץ, הָנֵי מִילֵּי דְּקָא אָזְלָא מִכֹּחוֹ – אין הדברים אמורים אלא באופן שהולכים החצים מכחו של הזורק, הָכָא זִיקָא הוּא דְּקָא מַמְטֵי לָהּ – אבל כאן אין הנעורת הולכת מכחם של נופצי הפשתן, אלא הרוח היא שמוליכה אותה, ולפיכך אין הם צריכים להרחיק לשיטת רבי יוסי.

מר בר רב אשי מקשה על סברת רבינא: מַתְקִיף לָהּ מַר בַּר רַב אַשִׁי, מַאי שְׁנָא מְזוֹרֶה וְרוּחַ מְסַיַּיעְתּוֹ – מדוע שונה הדבר מאדם הזורה תבואתו בשבת, כדי להפריד את המוץ מן הגרעינים, שמלאכה זו נעשית בסיוע הרוח, ומכל מקום היא נמנית עם אבות המלאכות האסורות בשבת. ובהכרח יש לומר, שהעושה מלאכה בסיוע הרוח יש לדונו כזורק חץ ממש, ואם כן אף לענין הרחקת נזיקין יש להטיל עליו את חובת ההרחקה. מוסיפה הגמרא: שאכן כאשר אֲמָרוּהָ לקושיא זו קַמֵּיהּ דִּשְׁמוּאֵל – לפני מרימר, אָמַר לְהוּ הֵיינוּ זוֹרֶה וְרוּחַ מְסַיַּיעְתּוֹ – אמר שכשם שהזורה בשבת חייב כאדם העושה בכחו, כן חייבים נופצי הפשתן להרחיק כדי שלא תזיק הנעורת על ידי הרוח.

הגמרא מקשה קושיא נוספת על סברתו של רבינא: וְלָרְבִינָא הסובר שיש לפטור את נופצי הפשתן, מאחר שהרוח היא המזיקה, מַאי שְׁנָא – מדוע שונה דין זה מִדִּין גֵּיץ [–ניצוץ] הַיּוֹצֵא מִתַּחַת הַפַּטִּישׁ של הנפח כאשר הוא מכה בו על הברזל, וְהִזִּיק, שהדין הוא דְּחַיָּיב הנפח לְשַׁלֵּם את הנזק, אף שהרוח היא שהוליכה את הניצוץ. מתרצת הגמרא: הָתָם – לגבי גץ היוצא מתחת הפטיש, מודה רבינא שיש לחייב את הנפח, אף שהרוח היא שהוליכה את הניצוץ, משום דְּנִיחָא לֵיהּ דְּלֵיוֵל – דעתו נוחה מכך שהרוח מוליכה את הניצוץ, שהרי אינו חפץ שישרוף את ביתו. אבל הָכָא לגבי נופצי הפשתן, לֹא נִיחָא לֵיהּ דְּלֵיוֵל – אין דעתם נוחה מכך שהרוח מעיפה את נעורת הפשתן, ועל כן סובר רבינא שאין לדונם כזורקי חצים.

משנה

משנה זו עוסקת בדין הרחקת נטיעת אילן משדה חבירו, וכן בדינם של שורשי האילן שנכנסו לתוך שדה חבירו.

לֹא יִטַּע אָדָם אִילָן סָמוּךְ לִשְׂדֵה חֲבֵירוֹ, אֶלָּא אִם כֵּן הִרְחִיק מִמְּנוּ [–מן השדה] אַרְבַּע אַמּוֹת. וטעם ההרחקה בזה, כדי שבשעה שירצה לחרוש את הקרקע שמסביב לאילנותיו, לא יצטרך להכניס את מחרישתו לתוך שדה חבירו. אֶחָד גְּפָנִים וְאֶחָד כָּל אִילָן – בין באופן שיש לחבירו כרם של גפנים, ובין באופן שיש לו שדה משאר אילנות. אך אם הָיָה גָּדֵר בֵּינֹתַיִם – בין שתי השדות, אין אחד מהם צריך להרחיק את נטיעת אילנותיו, אלא יָזֵה סוֹמֵךְ אילנות לַגָּדֵר מִבָּאן – מן הצד האחד, וְיָזֵה סוֹמֵךְ אילנות לַגָּדֵר מִבָּאן – מצידה השני, שמאחר ויש גדר ביניהם לא יוכל אחד מהם להכניס את מחרישתו בקרקע חבירו. הָיוּ שָׁרָשִׁים של אילנו של האחד יוֹצְאִים לְתוֹךְ השדה שֶׁל חֲבֵירוֹ, מַעֲמִיק שְׁלִשָּׁה טְפָחִים – רשאי בעל השדה שנכנסים השורשים בתחומו לקוצצם עד לעומק שלשה טפחים, כְּדֵי שֶׁלֹּא יַעְכְּבוּ השורשים אֶת הַמַּחֲרֵישָׁה מלחרוש בשדה, שדרך המחרישה להעמיק עד שלשה טפחים. הָיָה בעל השדה שנכנסים השורשים בתחומה חוֹפֵר בּוֹר או שִׂיחַ וּמְעָרָה, ושורשי אילן חבירו מעכבים בעדו מלחפור, הרי הוא קוֹצֵץ השורשים וְיוֹרֵד כפי העומק הנדרש לחפירת הבור, וְהָעֲצִים הקצוצים שֶׁלּוֹ.

גמרא

הגמרא מביאה שבה מבואר הטעם שיש לאדם להרחיק אילנו משדה חבירו: תָּנָא, אַרְבַּע אַמּוֹת אלו שֶׁאָמְרוּ חכמים להרחיק את האילן משדה חבירו, הם בִּכְדֵי עֲבוֹדַת הַכֶּרֶם – כפי השיעור הנדרש לצורך חרישת שדה או כרם, כדי שלא יכניס את מחרישתו בשדה חבירו.

אָמַר שְׁמוּאֵל, לֹא שָׁנוּ חכמים שיש להרחיק ארבע אמות, אֶלָּא בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שמחרישתם ארוכה, אֲבָל בְּבָבֶל שמחרישתם קצרה, די בהרחקת שְׁתֵּי אַמּוֹת. הגמרא מביאה ראיה מברייתא לדברי שמואל: תַּנְיָא נָמֵי הָכִי, לֹא יִטַּע אָדָם אִילָן סָמוּךְ לִשְׂדֵה חֲבֵירוֹ, אֶלָּא אִם כֵּן הִרְחִיק מִמְּנוּ שְׁתֵּי אַמּוֹת. ולכאורה יש להקשות על כך, וְהָא אָנָן תָּנַן שיש להרחיק אַרְבַּע אַמּוֹת. אֶלָּא לָאו – בהכרח צריך לומר כְּדִשְׁמוּאֵל, שיש חילוק בזה בין ארץ ישראל לבבל, ולפיכך המשנה שנשנית בארץ ישראל מחייבת להרחיק ארבע אמות, ואילו בברייתא שנאמרה בבבל מבואר שדי בהרחקת שתי אמות. שְׁמַע מִינָּהּ.

הגמרא מביאה דעה הסוברת ששמואל אמר מתחילה את דבריו כדי ליישב סתירה זו: וְאֵיכָּא דְּאָמְרִי לָהּ מִירְתָא – ויש השואלים סתירה בין המשנה לברייתא. תָּנַן – שנינו במשנתינו, שלֹּא יִטַּע אָדָם אִילָן סָמוּךְ לִשְׂדֵה חֲבֵירוֹ אֶלָּא אִם כֵּן הִרְחִיק מִמְּנוּ אַרְבַּע אַמּוֹת. ועל כך יש להקשות, וְהָתַנְיָא בברייתא שדי בהרחק שְׁתֵּי אַמּוֹת. ועל כך אָמַר שְׁמוּאֵל, לֹא קַשְׁיָא, כָּאן – הברייתא עוסקת בְּבָבֶל, כָּאן – המשנה עוסקת בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

הגמרא מביאה מעשה בענין הרחקת אילן משדה חבירו: רָבָא בַּר רַב חָנָן, הֲווּ לֵיהּ הָנָהוּ דִּיקְלֵי אַמֵּיצָרָא דְּפַרְדֵּיסָא דְּרַב יוֹסֵף – היו לו דקלים בסמוך לגבול כרמו של רב יוסף. הֲווּ אָתוּ צִפּוֹרֵי יָתְבֵי בְּדִיקְלֵי – היו באות ציפורים ויושבות על הדקלים, וְנָחֲתֵי בְּפַרְדֵּיסָא וּמַפְסְדֵי לֵיהּ – ומשם היו באות לכרמו של רב יוסף ואוכלות מן הענבים. אָמַר לֵיהּ רב יוסף לרבא זִיל קוֹץ – לך וקצוץ את הדקלים, מאחר שמזיקים הם לי. אָמַר לֵיהּ רבא, וְהָא אַרְחִיקֵי לִי – והרי הרחקתי את הדקלים מן הכרם ארבע אמות, כפי השיעור המפורש במשנה. אָמַר לֵיהּ רב יוסף, הָנֵי מִילֵּי לְאִילָנוֹת – דין זה של המשנה, שדי להרחיק ארבע אמות, נאמר לגבי הרחקה משדה אילן, אֲבָל לִגְפָנִים בְּעֵינָן טְפֵי – אבל מכרם של גפנים יש להרחיק יותר מארבע אמות, בכדי שלא ינזקו הגפנים מן הציפורים המקננות באילנות.

שב רבא והקשה לרב יוסף: וְהָא אֲנַן תְּנַן אֶחָד גְּפָנִים וְאֶחָד כָּל אִילָן, דהיינו, שדין הרחקת ארבע אמות נאמר בין כשמרחיק משדה אילן ובין כשמרחיק מכרם גפנים. אָמַר לֵיהּ רב יוסף, הָנֵי מִילֵּי לְאִילָן וּגְפָנִים לִגְפָנִים – דין זה לא נאמר אלא כשמרחיק אילן משדה אילן, או גפן מכרם של גפנים, אֲבָל אִילָן לִגְפָנִים בְּעֵינָן טְפֵי – אבל כשמרחיק אילן מכרם של גפנים עליו להרחיק יותר, מאחר והציפורים יושבות על האילנות שהם גבוהים מן הגפנים, וכשרואות את הגפנים בסמוך להם, הולכות ויושבות על הגפנים ואוכלות מהן. אָמַר לֵיהּ רבא, אֲנָא לֹא קָנֵיצְנָא – אני אינני חפץ לקצוץ בעצמי את הדקלים, משום שיש בזה איסור, דְּאָמַר רַב, הַאי דִּיקְלָא דְּטָעֵין קַבָּא אָסוּר לְמִקְצֵייהּ – דקל הנותן פירות בשיעור קב אסור לקוצצו. וכמו כן יש בזה חשש סכנה, דְּאָמַר רַבִּי חֲנִינָא, לֹא שָׁכִיב שְׁכִיבְתָּא בְּרֵי – לא נפטר בני ששמו היה 'שכחת', אֶלָּא משום דְּקָץ תְּאֵנָתָא בְּלָא זִימְנֵיהּ – שקצץ עץ תאנה קודם זמנו, כלומר, בזמן שעוד היה נותן פירות. מַר אִי נִיחָא לֵיהּ לֵיקוֹץ – אם חפץ אתה לקוצצו בעצמך רשאי הנך לעשות זאת.

הגמרא מביאה מעשה בענין שורשי אילן היוצאים לתוך שדה חבירו: רַב פָּפָּא, הֲווּ לֵיהּ הָנָהוּ דִּיקְלֵי – היו לו עצי דקלים, שגדלו

המשך בעמוד ג

אַמֵּימָרָא – בסמוך לגבול שדהו **דְּרַב הוּנָא בְּרֵיהּ דְּרַב יְהוֹשֻׁעַ. אָזַל אַשְׁכְּחֵיהּ דַּהֲוָה חָפַר וְקָא קָאֵי שָׁרְשָׁיו** – הלך רב פפא ומצאו לרב הונא בריה דרב יהושע שהוא חופר באדמה, וקוצץ את שורשי הדקלים של רב פפא שנבנטו לתוך שדהו. **אָמַר לֵיהּ** רב פפא לרב הונא, **מַאי הַאי** – מדוע הנך קוצץ את שורשי הדקלים שלי. **אָמַר לֵיהּ** רב הונא, **תָּנַן** – הרי שנינו, שאם **הָיוּ שָׁרָשִׁים** של האילן **יוֹצְאִים לְתוֹךְ** השדה **שֶׁל חֲבֵירוֹ, מַעֲמִיק שִׁלְשָׁה כְּדֵי שֶׁלֹּא יַעֲכֹב הַמַּחֲרֵישָׁה** – רשאי בעל השדה לקוצצם בעומק שלשה טפחים, כדי שלא יעכבו את מחרשתו מלעבור באותו מקום. **אָמַר לֵיהּ** רב פפא, **הָנֵי מִילֵּי שִׁלְשָׁה** – דין זה נאמר לגבי קציצת השורשים עד לעומק שלשה טפחים, **מַר קָא חָפַר טְפֵי** – אך אתה קוצץ אף את השורשים העמוקים יותר משלשה טפחים. **אָמַר לֵיהּ** רב הונא, **אֲנָא בּוֹרוֹת שִׂיחִין וּמְעָרוֹת קָא חָפַרְנָא** – חפץ אני לחפור כאן בורות שיחין ומערות, **דִּתְנַן, הָיָה** בעל השדה **חוֹפֵר** בשדהו **בּוֹר שִׂיחַ וּמְעָרָה קוֹצֵץ** את השורשים של אילן חבירו **וְיוֹרֵד** – ומעמיק אפילו יותר משלשה טפחים, כפי השיעור הנצרך לבורו, **וְהָעֲצִים שֶׁלּוֹ. אָמַר רַב פָּפָּא, אָמְרִי לֵיהּ בּוּבְיְהוּ** – אמרתי לרב הונא ראיות הרבה שאין הוא רשאי לקצוץ את השורשים, **וְלֹא יְכִילִי לֵיהּ** – ולא יכולתי לו, מאחר שהיה דוחה את כל ראיותי.

עַד דְּאָמְרִי לֵיהּ – עד שהבאתי לו ראיה מִהָא דְּאָמַר רַב יְהוּדָה, מֵצַר [–גבול שבין שדות] שֶׁהֶחְזִיקוּ בּוֹ רַבִּים לעבור בו, אָסוּר לבעל המצר לְקַלְקְלוֹ וללוקחו מהם, כיון שהוחזקו בו. ואף כאן אין אתה רשאי לקצוץ את שורשי הדקלים, מאחר שכבר הוחזקתי בהם.

לְבָתַר דְּנָפַק – לאחר שיצא רב פפא, אָמַר רב הונא בריה דרב יהושע, אַמַּאי לֹא אָמְרִי לֵיהּ – מדוע לא השבתי לרב פפא שאין החזקה מועילה בזה, שהרי כָּאן בְּתוֹךְ שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה כָּאן חוּץ לְשֵׁשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה. כלומר, אילו הייתי חפץ לקצוץ את שורשי הדקלים בתוך שש עשרה אמה לחיבורם לאילן, אזי נכונה טענתו שאיני רשאי לעשות כן, מאחר שהוחזק בהם. אך אני איני חפץ לקצוץ אלא את השורשים המתפשטים לאחר שש עשרה אמה, אשר אינם משמשים ליניקת האילן, ולפיכך אין כל נזק בקיצתם. שנינו במשנה: חָיָה חוֹפֶר בּוֹר שִׂיחַ וּמְעָרָה, קוֹצֵץ וְיוֹרֵד וְהָעֲצִים שֶׁלּוֹ (וְכוּ').

הגמרא מבררת למי כוונת דברי המשנה באומרה 'והעצים שלו': בְּעָא מִינֵּיהּ – שאל יַעֲקֹב הַדְּיָיקָא [–הבא ממקום ששמו 'הדייב'] מֵרַב חִסְדָּא, שורשי הָעֲצִים הנבנסים בתוך השדה שֶׁל מִי הם, האם שייכים הם לאילן, ולפיכך אף שרשאי בעל השדה לקוצצם כדי שלא יפריעוהו, חייב הוא להחזירם לבעל האילן, או שהשורשים הולכים אחר הקרקע בה הם נמצאים, ולפיכך שייכים הם לבעל השדה.

אָמַר לֵיהּ רב חסדא, תְּנִיתוֹךְ – שאלה זו ניתן לפשוט מדברי המשנה במסכת מעילה (יג:), האומרת שִׁרְשֵׁי אִילָן שֶׁל הֶדְיוֹט הַבָּאִין בְּתוֹךְ קרקע שֶׁל הֶקְדֵּשׁ, לֹא נֶהֱנִין וְלֹא מוֹעֲלִין. דהיינו, אף שאסרו חכמים ליהנות מהם, מאחר שהם ברשות הקדש, מכל מקום הנהנה מהם אינו עובר על איסור מעילה, מאחר שבאים מאילן של הדיוט.

ומבאר רב חסדא כיצד ניתן לפשוט משם את השאלה: אִי אָמְרַתְּ בְּשֶׁלָּמָא כָּתַר אִילָן אַוְלִינַן – אם נאמר ששורשי האילן הולכים אחר האילן, יהא מובן דין זה, דִּמְשׁוּם הָכֵי לֹא מוֹעֲלִין בהם, שהרי מאילן של הדיוט הם באים. אֶלָּא אִי אָמְרַתְּ כָּתַר קַרְקַע אַוְלִינַן – אך אם נאמר שהשורשים הולכים אחר הקרקע, יש להקשות אַמַּאי לֹא מוֹעֲלִין – מדוע הנהנה מהם אינו עובר על איסור מעילה, הרי עתה בקרקע של הקדש הם. ומאחר שיש להוכיח מכאן שהשורשים הולכים אחר האילן, ממילא אין בעל השדה רשאי לקחתם לעצמו, אלא עליו להשיבם לבעל האילן.

הגמרא מקשה על דברי רב חסדא: אֶלָּא מַאי – אלא מה ברצונך להוכיח משם, דְּכָתַר אִילָן אַוְלִינַן – שהשורשים הולכים אחר האילן, אם כן אֵימָא סֵיפָא – אמור ביצד יש לפרש את הסיפא של המשנה שם, האומרת ששורשי אילן שֶׁל הֶקְדֵּשׁ הַבָּאִים בְּקרקע שֶׁל הֶדְיוֹט, לֹא נֶהֱנִין – אסור ליהנות מהם מדרבנן, וְלֹא מוֹעֲלִין – אך הנהנה מהם אינו עובר על איסור מעילה. וְאִי כָּתַר אִילָן אַוְלִינַן – ואם השורשים הולכים אחר האילן, אם כן אַמַּאי לֹא מוֹעֲלִין – מדוע אין בהם דין מעילה, הרי מאילן של הקדש הם באים. ואם כן, לכאורה יש להקשות סתירה בין הרישא של המשנה לסיפא, שמהרישא יש להוכיח שהשורשים הולכים אחר האילן, ומהסיפא יש להוכיח שהם הולכים אחר הקרקע בה הם נמצאים.

מִידֵּי אִירְיָא – אלא בהכרח צריך לומר שאין להביא ראיה לנידון זה לא מהרישא ולא מהסיפא, מאחר שִׁבְּגִידּוּלִין הַבָּאִין לְאַחַר מִכָּאן עָסְקִינַן – המשנה עוסקת בשורשים שגדלו לאחר שהוקדש האילן או הקרקע, וְקָא סָבַר אֵין מְעִילָה בְּגִידּוּלִין – וסובר התנא של המשנה שאין דין מעילה בגידולי הקדש. דהיינו, שאפילו באילן של הקדש הגדל בקרקע של הקדש, אין קדוש מן התורה אלא מה שהיה בשעה שהקדישו את האילן, אבל מה שגדל לאחר מכן אינו קדוש אלא מדברי חכמים. ולפיכך, בין אם השורשים הולכים אחר האילן ובין אם הולכים הם אחר הקרקע, אין בהם דין מעילה.

הגמרא מביאה דעה נוספת בביאור דברי המשנה: רַבִּינָא אָמַר, לֹא קַשְׁיָא – אין להקשות סתירה בין הרישא של המשנה הסוברת שהשורשים הולכים אחר האילן לסיפא הסוברת שהולכים אחר הקרקע. כָּאן – הרישא, עוסקת באופן שהשורשים הם בְּתוֹךְ שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה לאילן, ומאחר שהם יונקים מן האילן נמשכים אחריו. כָּאן – הסיפא, עוסקת כשהשורשים הם חוּץ לְשֵׁשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה מהאילן, ובמרחק זה כבר אינם יונקים מן האילן, ולפיכך אין הם נמשכים אחריו אלא אחר הקרקע בה הם נמצאים. וממילא, אף לענין דיני ממונות הדין כן, שהשורשים הנמצאים בתוך שש עשרה אמה לאילן שייכים לבעל האילן, ואילו השורשים הנמצאים לאחר שש עשרה אמה מן האילן שייכים לבעל הקרקע.

הגמרא מביאה מימרא של עולא בענין שיעור יניקת האילן: אָמַר עוּלָּא, אֵילָן הַסָּמוּךְ לַמֵּצַר – אילן העומד בסמוך לגבול שבין שתי שדות, בְּתוֹךְ שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה לשדה האחרת, נָזָק הוּא, שיונק משדה חבירו, וְלפיכך אֵין מְבִיאִין מִמֶּנּוּ בְּכוּרִים. מאחר שלגבי ביכורים נאמר (דברים כו ב) 'אֲשֶׁר תָּבִיא מֵאַרְצְךָ', ואילן היונק משדה של אחרים אינו בכלל 'מארצך'.

מבררת הגמרא: מַנָּא לֵיהּ לְעוּלָּא הָא – מנין לו לעולא ששיעור יניקת האילן הוא עד שש עשרה אמה לכל רוח. אִילֵימָא מִדְּתַנְיָא – אם נאמר שלמד זאת מדברי המשנה במסכת שביעית (פ״א מ״ו), עֲשָׂר נְטִיעוֹת [–אילנות קטנים] הַמְפוּזָּרוֹת בְּתוֹךְ בֵּית סָאָה [–מקום הראוי לזריעת סאה, והוא חמשים אמה על חמשים אמה] חוֹרְשִׁין את כָּל הַבַּיִת סָאָה בְּשִׁבְיָלִין בשנה השישית, עַד רֹאשׁ הַשָּׁנָה של שנת השמיטה. שכך נאמרה הלכה למשה מסיני, שאף שאסור לחרוש בשדה האילן לאחר חג השבועות של שנה שישית, מכל מקום מותר לחרוש בשדה של נטיעות קטנות כדי שלא יתקלקלו.

ויש ללמוד מכאן ששיעור יניקת האילן הוא עשירית מבית סאה, שהרי עשרה אילנות יונקים מבית סאה אחד. כַּמָּה חָווּ לְהוּ – כמה הוא שיעור שטחו של בית סאה, תְּרֵי אַלְפֵי וַחֲמֵשׁ מֵאָה נַרְמִידֵי – אלפיים וחמש מאות אמות מרובעות, לְכָל חַד וְחַד כַּמָּה מָטֵי לֵיהּ – כמה מגיע מתוך כך לכל אילן, מָאתָן וַחֲמִשִּׁין – מאתיים וחמשים אמה מרובעות, הָא לֹא חֲזֵי דְּעוּלָּא – הרי אין זה כדברי עולא, שהרי לדבריו שיעור יניקת אילן הוא שש עשרה אמה לכל רוח, שהם שלושים ושתים אמה על שלושים ושתים אמה, שהם אלף ועשרים וארבע אמות מרובעות, ונמצא ששיעור יניקת אילן לדברי עולא גדול בהרבה מן השיעור המבואר במשנה. ובהכרח צריך לומר שאי אפשר ללמוד את שיעור יניקת אילן מן המשנה של עשר נטיעות, מאחר שהנטיעות שהן קטנות אינן יונקות כפי שיעור יניקתו של אילן גדול.

הגמרא מביאה מקור לדבריו של עולא ממשנה אחרת: וְאֶלָּא מִדְּתַנְיָא – אלא צריך לומר שעולא למד את שיעור יניקת האילן מן המשנה (שם מ״ה) העוסקת באילנות גדולים, ואומרת שֶׁשְּׁלֹשָׁה אִילָנוֹת הגדלים בבית סאה אחד, אפילו אם הם שֶׁל שְׁלֹשָׁה בְּנֵי אָדָם שונים, חֲרֵי אֵלּוּ האילנות מְצֻטְרָפִין להיות 'שדה אילן', וְחוֹרְשִׁין את כָּל